

Rijmenam

Dennenappels en asperges

19 juni 2010

Rijmenam, Bonheiden, Keerbergen... van naam was het me allemaal wel bekend. Vooral dat laatste dan, Keerbergen. Omdat ik nog iemand gekend heb die „keerberg“ heette. Met een kleine „k“, inderdaad. Niet dat ik me in adellijke kringen vermag te vermeien, maar in het register van de burgerlijke stand stond de man nu eenmaal zo ingeschreven. Verder waren de genoemde dorpen voor mij echter grotendeels terra incognita. Tijd dus om ze eens te gaan verkennen? Ach, er is toch nog iets meer nodig om me 80 kilometer ver te laten rijden en... je kan het al raden, dat beetje extra was er dan ook.

Hier moest ik dus zijn.

Om te beginnen was de titel van deze wandeling „De Groene Lus“ en er werd „*De wandelaars rustig wandelen...*“ aangeboden, „...langs de vele, smalle landbouwwegen, langs de achttiende-eeuwse hoeven, door de heide en vennen, door de nog resterende dreven en bossen“. Door vennen te gaan wanden, dat trok me niet zo aan, maar voor de rest... wat mij betreft: goede papieren, toch? Vraag is natuurlijk steeds bij dit Barnum en Bailey geroep of er in werkelijkheid ook veel van terecht komt. Goed, tot nader order konden de organisatoren rekenen op mijn goedgelovigheid. De tocht stond ook in het teken van de Chimay-wandelingen. Wat betekende

dat de wandelaars kennis konden maken één met van de zeven trappistenbieren die ons anderszins door communotaire twisten verdeelde landje nog rijk is. Namelijk het bier uit het Waalse Chimay. Daar brengen ze ook nog kaas van dezelfde naam voort en daarvan konden we, schijnt het, ook een brokje proeven. Tja, voor elk wat wils uiteraard en baatte het in mijn geval niet, het schaadde ook niet.

Wat me ook nog intrigeerde was de naam van de wandelclub die verantwoordelijk was voor deze tocht: Opsinjoorke. Uit Mechelen. Hola! Sinjoren die komen toch uit Antwerpen en in Mechelen heten ze toch Maneblussers te zijn? Jawel, zoals zovelen had ik maar voetstoots aangenomen dat „Opsinjoorke“ noodgedwongen te maken moest hebben met „t Stad“ aan de Schelde. Dat heeft het ook, maar slechts zijde-

lings. Even wat uitleg.

Opsinjoorke is... een grote pop. De faam ervan heeft zich al eeuwenlang over de Nederlanden verspreid. In de Mechelse praalstoeten en ommegangen wordt die pop meegedragen. Wat op zich niets bijzonders is maar natuurlijk gebeurt er ook nog wat anders mee. Door het plotseling strak trekken van het grote doek waarop de pop ligt, wordt ze voortdu-

rend de hoogte ingeworpen om terug in het doek te landen. Tenminste, dat laatste is wel de bedoeling maar het gaat ook wel eens verkeerd.

Uit een oorkonde die in het Mechels stadsarchief berust blijkt dat Opsinjoorke in 1647 gemaakt werd door de beeldensnijder Valenteyn van Lancroon. Hij gaf de pop de naam „Sotscop“ mee. Die naam veranderde in de loop der tijden meermaals. Gaande van „Vuilen Bras“ over „Vuilen Bruidegom“ tot „Vuilen Bruid“. Vanaf 1775 en tot op vandaag wordt echter enkel nog „Opsinjoorke“ gebruikt. De reden daarvoor is dat in dat jaar een incident plaats vond dat later beslissend is gebleken voor de naamgeving van de pop. De Mechelse praalstoeten lokten steeds ontzaglijk veel volk naar de gewezen hoofdstad der Nederlanden. Ook van ver buiten de stad liep men voor het schouwspel te hoop. En zo geviel het in 1775 dat, toen de Ommegang in de Sint-Katelijnestraat gekomen was, het omhoog gooien van de pop wat te enthousiast of te ongecontroleerd gebeurde. Waardoor de pop ver naast het doek in de menigte terecht kwam. Nu vindt niemand het aan te raden om dat ding met zijn houten kop tegen de eigen kanis te krijgen. Evenmin als een zekere Jacobus de Leeuw die in Antwerpen woonde en die argeloos stond te toeschouwen op die cruciale plek. Hij zag die klomp houten mombakkes naar zich toe komen zeilen en om het vege lijf te beschermen stak hij zijn armen uit om de pop af te weren. Dat werd door de omstaanders echter heel verkeerd geïnterpreteerd. Men dacht dat hij er op uit was om de Sotscop te ontvreemden! Tussen Antwerpen en Mechelen bestond (en bestaat?) een rivaliteit die destijds zeer uitgesproken was en daarom was de Antwerpenaar al bij voorbaat verdacht. Belust op een lekkere kloppartij met iemand die zich toch niet kon verdedigen als slachtoffer, stortten de Mechelaars zich massaal op de onfortuinlijke Sinjoor die duchtig werd afgeranseld. Hij werd, naar het schijnt, zelfs in de gevangenis geworpen. Doch op dit punt lopen de verhalen uiteen. Sommige versies houden het erop dat een barmhartig Mechels Samaritaan Jacobus in huis nam om hem tegen de woedende menigte te beschermen. Andere vertelsels zeggen dat hij wist te ontsnappen en zo de dans ontsprong. In elk geval kwam hij er niet zonder kleerscheuren (en erger) vanaf. Getuige zijn protestbrief, gericht aan de Mechelse stadsmagistraat, waarin hij stelt "*...terstont heeft men met stocken seer vreedelijk geslagen dat mijn arm wel ses weken gelijk lam geweest hebben, dit was noch niet genoeg, de vreedhijdt der soldaten ginch noch verder, men viel aan het cappen soo dat ick twee wonden op mijn hoofd kreegh, daarbij nog seer veel slagen met platte pallassen...*" Bovendien eiste hij zijn hoed en wandelstok terug. Hoe het is afgelopen, is niet bekend, maar vanaf dat moment noemen de Mechelaars hun smijtpop wel Opsinjoorke. Bedoeld als schimpscheut op hun eeuwige rivalen. Uit vrees voor wraak werd de pop veilig weggeborgen in een koffer en ging ze voortaan goed bewaakt mee in de daaropvolgende ommegangen. Wat niet belet dat in latere jaren de pop tot twee keer toe door Antwerpenaren werd ontvoerd en na de nodige show weer teruggeven.

Zo komt de wandelclub uit Mechelen dus aan de naam Opsinjoorke. Misschien dat ze aan hun clubfeest zelf ook wel een houten kop overhouden.

Het weer is ons, wandelaars, niet goed gezind de laatste tijd. Ook nu niet want de dag kondigde zich niet aan met het glimlachende licht van de opkomende zon maar met het grimige grijs van een vrij dichte bewolking. En dat bij tamelijk lage temperaturen die eerder met de herfst dan met de zomer flirtten. Wel trokken de wolken later zo nu en dan wat open om een klein eilandje uiterst bleek blauw te laten zien. Er lagen ook nog wat flinke regenbuien in het verschiet. Dat laatste wist ik natuurlijk nog niet met zekerheid bij de start van de wandeling. Evengoed had ik me op die eventualiteit voorzien door me in regendichte kleding te hullen.

De wegkabouter Bram geleidde me naar het opgegeven adres en... daar bleek het helemaal niet te zijn! In tegendeel, het was juist helemaal aan het andere eind van de lange Doornlaarstraat dat het feest doorging. De uiterst spaarzaam aangebrachte purperen marspijlen waren ook al geen goede hulpbron om de juiste haven aan te lopen. Echter, het grote spandoek van Chimay dat over wat ronde landschapselementen in het grote gras-

veld voor een een gebouw gespannen was, dat bracht wel degelijk de boodschap dat ik daar moest aanleggen. Mijn autootje was slechts het vierde voertuig op het verder lege grasveld. Dat ik zo vroeg was bleek ook uit de opvallende rust die nog heerste bij het tafeltje waar moest ingeschreven worden. De toon van deze wandeling was daarmee blijkbaar gezet: die rust leek wel een soort Leitmotiv voor de ganse tocht. Alvast een reclamekreet uit de aankondiging in de wandelkalender „Marching“ die met de werkelijkheid overeenstemde.

Hoewel de wandeling begon op het grondgebied van Rijmenam en als zodanig ook te boek stond, heb ik maar heel weinig van dat dorp zelf te zien gekregen. Dat kwam doordat een groot deel van de wandeling zich afspeelde in de echt wel groene buitenkanten van dit dorp. Overigens ligt Rijmenam in het zuiden van de Belgische provincie Antwerpen en is het een deelgemeente van Bonheiden.

Uit allerlei vondsten blijkt dat Rijmenam al moet bewoond geweest zijn in de prehistorie. Later vestigden de Romeinen er zich. Volgens oude documenten stond er ergens in Rijmenam zelfs een Romeinse villa. Ondanks dat er ijverig naar die villa gezocht is, heeft men die tot nu toe niet kunnen vinden. Een Frankische aanwezigheid kan wel afgeleid worden uit het nog aanwezige driehoekige dorpsplein met lindenbomen. Op die plaats werd eertijds ook recht gesproken. Er staat bij de kerk nog een schandpaal die weliswaar niet meer gebruikt wordt. Voor dat soort bestraffing hebben we nu de roddelblaadjes.

Ook van historisch oorlogsgeweld bleef Rijmenam niet verschoond. Op 1 augustus 1578 woedde de Slag van Rijmenam. Die werd uitgevochten in het gehucht Mispeldonk. Dat ligt tussen Bonheiden en Rijmenam. De vechtende partijen waren de troepen van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden en een Spaans leger onder leiding van Don Juan van Oostenrijk. De „Staatsen“ wonnen het daarbij van de Spanjaarden.

Hoewel de wandeltocht de titel „Groene Lus“ had meegekregen, kon die met evenveel recht „Dennenappeltocht“ of „Aspergetoer“ zijn geweest. Het eerste doordat hier op de hoger gelegen delen een zandrug overheerst en daaruit volgend een bijzonder groot aantal naaldbomen. Vanzelfsprekend was het traject dus ook bezaaid met de vruchten van die bomen.

Hier groeien de asperges.

Verder viel het me ook bijzonder op dat er hier veel asperges gekweekt worden. Bij nader inzien is dat nochtans niet zo verwonderlijk. Ten eerste, indien ergens die veldvruchten geteeld worden, dan moet dat nu wel duidelijk te zien zijn want het is er precies de tijd van het jaar voor. Daarbij is het ook zo dat mijn beperkte agrarische kennis toch ver genoeg strekt om de gedachte te rechtvaardigen dat asperges zandgrond verkiezen. Im-

mers, in de duinen aan onze Belgische kust groeien die begeerde bodemschatten soms zomaar in het wild, dus... Daar komt nog bij dat het hier wel een streek móet zijn waar veel groente geteeld wordt want Sint-Katelijne-Waver is erg dichtbij en daar is een zeer grote groentenveiling. Reeds in 1950 werd daar een veiling door en voor de producent opgericht. Vóór die tijd was de tuinbouwer voor de verkoop van zijn producten aangewezen op de zogenaamde vroegmarkten. Van een uniforme werking en prijsvorming was toen natuurlijk geen sprake. De huidige veiling, die uit de fusie van een paar andere organismen ontstond, is een coöperatieve vennootschap van ruim 2500 tuinders die vooral gevestigd zijn binnen een straal van 50 kilometer. Door hun ligging zijn de Mechelse Veilingen dus in de eerste plaats een groentenveiling. Al worden er ook kleine hoeveelheden fruit en bloemen afgeslagen. Door de jaarlijkse omzet van meer dan 200 miljoen Euro zijn de Me-

De asperges worden geoogst. Handwerk. Inzet: het resultaat van dit werk, de asperge.

chelse Veilingen de grootste Europese coöperatieve veiling geworden.

Overall zag ik hier de edele, duur te betalen veldvruchten aangeplant en eventueel tot wasdom gekomen. Gaande van een duidelijk amateuristisch opzet, enkele dammetjes op een verloren stukje grond, tot industriële teelt onder tunnels van zwart plasticfolie. Ik begrijp nu ook beter waarom die groente zo duur is. Dat is allicht mede te wijten aan het vele handwerk dat er bij het oogsten nog steeds nodig is. Op verschillende plaatsen zag ik mensen aan het werk die stuk voor stuk die witte kaarsen uit de grond pulkten. Van enige mechanisatie scheen mij hier totaal geen sprake te zijn. Alleen bij een bedrijf aan de voet van de dijk langs de Dijle, daar was een mechanisme aan de gang om de folie op te tillen en later weer neer te leggen zodat de oogsters gemakkelijk bij de asperges konden komen.

Het grootste deel van de wandeling lag op het grondgebied van Keerbergen. Die plaats ligt, in tegenstelling tot Rijmenam, in Vlaams-Brabant. Er

moet tussen de twee gemeenten trouwens nog ergens een grenspaal te vinden zijn die de „Grote Paal“ wordt genoemd. Het traject van de wandeling leidde mij er niet langs. Denk ik. En indien dat toch zo was en ik het ding niet gezien heb, dan kan tot mijn excuus worden aangevoerd dat dit artefact niet makkelijk te vinden is. De bewuste paal werd daar geplaatst in 1773 om de grens aan te duiden tussen de dorpen Rijmenam en Keerbergen. Weliswaar op kosten van de gemeente Rijmenam. De bedoeling was om eens en voor altijd een einde te maken aan de immer opduikende grensgeschillen. In het grensgebied tussen de twee dorpen, de open heidevlakte waar later dennenbossen werden aangeplant, was het zelden echt duidelijk waar de grens precies lag. Dat stelde blijkbaar wel eens problemen bij, bijvoorbeeld, het houtsprokkelen. Zo van: „Jullie hebben het recht niet om hier... enzovoort“. Waarna het treffen enige lichamelijke schade teweegbracht bij de betrokken partijen. Daarom besloot men grenspalen te plaatsen: twee kleine en één grote. Bij het bord waarop nu aangegeven wordt dat daar Keerbergen begint (en Rijmenam eindigt, of omgekeerd) werd in de jaren vijftig van de 20e eeuw een zandstenen paal geplaatst die als baken moest dienen voor de echte Grote Paal. Die is tegenwoordig wat moeilijk te spotten want hij staat ongeveer 10 meter van de weg af, aan het einde van een zandweggetje tussen twee tuinen. De paal is 1,50 meter hoog en het oude wapen van de heer van Rijmenam staat erin gebeiteld. Met daaronder de Latijnse tekst „*Pagus de Rymenam finibus suis regundis e contractu posuit anno MDCCLXXIII*“ Wat betekent: „*De gemeente Rijmenam heeft deze paal opgericht omdat haar grenzen door overeenkomst moesten worden opgesteld, jaar 1773*“.

Grenspalen van deze soort zijn nagenoeg uniek in België. Reden waarom deze als monument werd erkend. Buiten de paal van Rijmenam zijn enkel de Borne de Ways (tussen Baisy en Sart-Dames-Avelines in Waals-Brabant en de Borne d'Ensival, tussen Ensival en Theux in de provincie Luik bekend.

Rond de paal van Rijmenam werd ook een sage gesponnen. Aangezien geen enkele Rijmenamse burger Latijn verstond, wist niemand wat de tekst op de Paal moest betekenen. De pastoor moet het wel kunnen ontcijferen hebben maar die is misschien helemaal niet bij de zaak betrokken geweest. Dus werd er maar zelf een „verklaring“ bijeen gefantaseerd. Een oude, zonderlinge vrouw beweerde dat zij alleen wist wat de tekst wilde zeg-

gen en dat was noch min noch meer dan dat er zich onder de paal een fabelachtige schat bevond. Twee broers gingen aan het spitten en na uren graven vonden ze inderdaad de schat. Terwijl ze nog volop aan het juichen waren kroop de schat echter plotseling weer in de grond. Waarna hij nooit meer werd teruggevonden.

Loofbos in de Broekelei.

Een beregend eikenblad.

Het traject van de wandeling leidde meer dan eens door een gebied dat, volgens de bordjes van Natuurpunt, „Broekelei“ bleek te heten. Een merkwaardige naam voor een merkwaardig gebied. Het ligt ten westen van de dorpskom van Keerbergen en het is eigenlijk een fossiele meander van de Dijle. Op de kaart is te zien dat het gaat om een lage, afgevlakte zandheuvelrug (de Duivebergen) die volledig is ingesloten door de Spuibeek. Er wordt daardoor een zogenaamde „donk“ gevormd. Anderzijds zijn er de laag gelegen en soms moerassige sedimenten van zandig leem en klei in en rondom de oude bedding. De waterhuishouding in dit gebied is complex. De grondwaterstand varieert voortdurend. Deze verscheidenheid in bodemsamenstelling en vochttoestand geeft aan de Broekelei een grote landschappelijke diversiteit en een rijke fauna en flora. Sinds 2001 is het een erkend natuurgebied. Er wordt daar gestreefd naar soortenrijke hooilanden, inheemse loofbossen en elzenbroekbossen. Inderdaad zijn hier de alomtegenwoordige naaldbomen niet te zien. In tegendeel, die worden zelfs actief geweerd. De aanwezige zomereiken, elzen en meer van dat loofhout schijnen me nog niet zo lang geleden hier aangeplant. Wie denkt dat het volstaat in dergelijke gebieden de natuur maar een beetje zijn gang te laten gaan, die vergist

zich deerlijk. Om te beletten dat bepaalde soorten te veel gaan overheersen en daardoor andere soorten juist geen kans meer geven, zijn er altijd wel beheerswerken te doen. Zoals het maaien van hooiland, het knotten van wilgen, het afzetten van elzen en het ruimen van de poelen voor amfibieën. Soms zijn ook eenmalige ingrepen nodig. Zoals het kappen van exoten (bijvoorbeeld Amerikaanse vogelkers, lork, spar en Amerikaanse eik) en het omheinen van weiden waarop gegraasd wordt.

Ook in dit gebied wordt een gedeelte van het natuurbeheer toevertrouwd aan... runderen. Het betreft een in juni 2006 gestart beheersproject met Gallowayrunderen. In een omheind gebied van ruim 10 hectare kunnen die dieren hun gang gaan. Met veeroosters, poortjes en dergelijke blijft het gebied helemaal toegankelijk voor wandelaars zonder dat het vee eruit kan. Hoewel de Galloways rustige grazers heten te zijn en voor de wandelaar ongevaarlijk, herinner ik me toch een ontmoeting van dichtbij met een vertegenwoordiger (of vertegenwoordigster, sorry ik heb het niet onderzocht) van deze diersoort in de Kalkense Meersen. Toen ik daarbij oog in oog kwam te staan met zo'n rund bleek het wederzijds wantrouwen groot en voelde ik me bepaald niet op mijn gemak. Wijselijk heb ik toen tot een omtrekkende beweging langs de periferie van het gebied besloten. Van op veilige afstand heb ik nog „Olé“ geroepen. Het beest verstond ook al geen Spaans. Het rund. Wel is dit ras bestand tegen extreme weersomstandigheden en helemaal niet kieskeurig voor wat er op het menu staat. Zelfs bramen vreten ze! Ja, ja, het hout met de doornen, niet de vruchten.

Ik zei het al eerder: het grootste gedeelte van de wandeling ging over het grondgebied van Keerbergen. Wat je niet zou verwachten is dat dit de tweede rijkste gemeente van België

is. Ik vermoed dat de rijkste Sint-Martens-Latem moet zijn. En inderdaad, tijdens een deel van het traject kreeg ik wel wat het gevoel in die laatste gemeente te zijn beland. Veel riant bouwwerk in de dennenbossen, smalle wegen daar doorheen. Wegen die hier, het moet gezegd, grotendeels verhard zijn waar dat bij de absolute rijkaards veelal niet zo is. Maar goed, de kasten met driedubbele garages zijn hier niet echt zeldzaam. Misschien is het daarom dat zich hier (en in het nabije Bonheiden) een grote concentratie heeft opgebouwd van allerlei mediafiguren, kunstenaars en vooral kunstmakers. Die wonen of woonden hier of ze werden hier geboren. Bonheiden telt zelfs een seriemoordenaar onder zijn vroegere bewoners: Staf Van Eycken. Hij kreeg de bijnaam „de Vampier van Muizen“. Niet dat de man, huilend tegen de maan, het bloed van die knaagdieren dronk. Muizen is gewoon een gemeente in de buurt.

Keerbergen had van 1932 tot 1963 zowaar een eigen vlieghaven! Natuurlijk werd die in de Tweede Wereldoorlog door de Duitsers bezet en dankbaar (?) gebruikt. Er is veel wat die Germanen gedaan hebben wat beter niet aan het daglicht kon blootgesteld worden. In sommige omstandigheden bleven zijzelf maar beter uit het gezicht. Daarom maakten zij een onderaardse gang gaande van de gebouwen die ze toentertijd bezetten naar het vliegveld. Nu zijn die gebouwen eigen aan het Koninklijk

De kerktoeren van Keerbergen. Zonder kerk!

Atheneum van Keerbergen. Het is onwaarschijnlijk dat de onderaardse gang nog gebruikt wordt of überhaupt nog bestaat want het vliegveld is helemaal verdwenen. Het terrein werd afgegraven en daardoor ligt daar nu het meer van Keerbergen, dat 12 hectare groot is.

Merkwaardig is ook de kerk van Keerbergen. Die is er namelijk niet. Tenminste... niet op de plaats en in de gedaante waar je ze zou verwachten: als schip bij de kerktoeren. De kerktoeren staat daar vierkant en alleen op de Gemeentepaats en de huidige Sint-Michielskerk bevindt zich aan het andere eind van dat plein. Het nieuwe gebouw ziet er trouwens helemaal niet als een kerk uit. Eerder als een appartementsgebouw of een supermarkt. Alleen een bord met vermelding van de (schaarse) erediensten, een sculptuur van Sint Michiel die de draak met zijn speer doorboort en, na enig zoeken, een kruis, duiden de functie van het gebouw aan.

Over een tweetal kilometer ging het traject over de dijk van de Dijle. De rivier kronkelt zich hier als een slang die op de staart is getrapt. Het water was onappetijtelijk grijsgroen en ik kon niet uitmaken waaraan die kleur te wijten was. Wordt er ergens één of andere grondsoort afgeslepen en meegevoerd? Of is het simpelweg verontreiniging? Het zag er in elk geval niet uitnodigend uit. Het regende ook nog de hele tijd dat ik op de dijk liep. Maar daaraan had de rivier zelf geen schuld.

Al is alleen de Dijle hier nog de belangrijkste waterloop, in een ver en grijs verleden waren er wel meer die werden meegeteld. Zo is er de Raambeek. Die vormt voor een deel de grens tussen Keerbergen en Rijenam. Die ziet er nog slechts als een weinig indrukwekkende beek uit maar langs de oevers ervan heeft men overblijfselen van prehistorische kano's uit de grond gepeurd. Tot de

...en zo ziet de eigenlijke kerk er nu uit.

18^e eeuw was dit watertje veel breder en werd het zelfs bevaren. Nogal dikwijls met boten die getrokken werden door scheepstrekken. Door oorlogen, het kanaliseren en indijken en

De Raambeek. Nu de grens tussen Keerbergen en Rijmenam. Ooit bevaarbaar, nu nog slechts een onooglijk stroompje.

De Heimolen in Keerbergen

de aanleg van grote visvijvers ging er van alles mis. De visvijvers, bijvoorbeeld, onttrokken zoveel water aan de stroom dat die allengs smaller en onbeduidender werd. Langs zijn loop verandert de huidige beek nogal eens van naam. Ze wordt Meerloop, Raambeek, Zwartwaterbeek en Boeimeer. Waar ze zich bijna in de Dijle stort (in Mechelen) krijgt ze de naam Vrouwvliet. Over een meervoudige identiteit gesproken...

Hoewel ik er dit keer allerm minst op gerekend had, stond ik op het laatste stuk van de wandeling toch tegenover een volwas sen, mooi geconserveerde windmolen. De Heimolen van 1706. Van dat jaartal kunnen we vrij zeker zijn want het staat in een van de balken gegrift. Oorspronkelijk stond deze molen in het midden van de "Grote Heide", dichterbij Tremelo toe. Naast wat later het vliegveld zou worden. Een slechte plaats want de molen kon daar onvoldoende wind vangen. Bovendien was de ligging nog op een andere manier ongunstig want hij was moeilijk te bereiken vanuit het dorp. Daarom werd de molen in zijn geheel in 1722 naar de Molenberg overgebracht. Waar hij nog steeds staat te pronken.

De bewering dat de bliksem nooit tweemaal inslaat op dezelfde plaats mist alle grond. Deze molen is daarvan een treffend

en getroffen voorbeeld. Tot viermaal toe, in 1920, 1926, 1950 en 1955 sloeg de bliksem in op deze molen. Die zal daar allicht niet beter van geworden zijn. Ook had hij te lijden van de twee wereldoorlogen. Onder andere toen in 1944 een V1 alle leien van het dak blies. De molen raakte vervallen. Hij werd volledig hersteld in 1955 en als monument beschermd. De gemeente Keerbergen kocht de molen aan in 1975. Recent werd de molen hersteld zodat hij weer echt kan malen. Sinds 2003 wordt de molen daartoe nu en dan door een vrijwillige molenaar aan het draaien gebracht. Hoewel er wel vrij veel hinder is door de omringende bomen. Dus in die zin heeft de geschiedenis zich herhaald. Voor meer dan tweederden van de wandeling liep ik helemaal alleen. Niemand voor me, niemand achter me. Er waren schijnbaar enkel de vogeltjes die floten en de wind die ruiste. Heerlijk... Word ik nu misantroop of ben ik het al? Hmmm...

©Michel Christiaens